

Dosarul nr. 2r-307/21

Prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul central, Judecător – G. Purici

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți, Judecători – I. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu

ÎNCHEIERE

07 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, Judecătorul

Judecătorii

Svetlana Filincova

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de ÎM "Direcția Gospodăriei Locativ Comunale – Soroca",

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată, depusă de ÎM "Direcția Gospodăriei Locativ Comunale – Soroca" către Bujor Lidia cu privire la încasarea prejudiciului material,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 12 martie 2021, prin care s-a respins cererea de repunere în termen și s-a restituit apelul declarat de ÎM "Direcția Gospodăriei Locativ Comunale – Soroca" împotriva hotărârii Judecătoria Soroca, sediul central, din 24 septembrie 2018,

c o n s t a ț ă:

La 17 iulie 2017, ÎM "Direcția Gospodăriei Locativ Comunale – Soroca" a înaintat cerere de chemare în judecată către Bujor Lidia și Popovschi Mihail, cu privire la încasarea de la Bujor Lidia a prejudiciului material în mărime de 42492,05 lei și de la Popovschi Mihail, a prejudiciului material în mărime de 192748,50 lei.

La 10 iulie 2018, ÎM "Direcția Gospodăriei Locativ Comunale – Soroca" a depus cerere cu privire la renunțarea de la capetele de cereri din acțiune, înaintate către Popovschi Mihail, și încetarea cauzei civile în această parte.

Prin încheierea Judecătoria Soroca, sediul central, din 24 septembrie 2018, s-a admis renunțul ÎM "Direcția Gospodăriei Locativ Comunale – Soroca", de la capetele de cereri din acțiune înaintate către Popovschi Mihail și s-a încetat procesul în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de ÎM "Direcția Gospodăriei Locativ Comunale – Soroca", în partea ce ține de capetele de cereri din acțiune, înaintate către Popovschi Mihail.

Prin hotărârea Judecătoria Soroca, sediul central din 24 septembrie 2018, cererea de chemare în judecată depusă de ÎM "Direcția Gospodăriei Locativ Comunale – Soroca" a fost respinsă ca neîntemeiată.

S-a încasat de la ÎM "Direcția Gospodăriei Locativ Comunale – Soroca" în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 1274,76 lei, de plata căreia a fost scutită la depunerea cererii de chemare în judecată.

La 23 februarie 2021, ÎM "Direcția Gospodăriei Locativ Comunale – Soroca" a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoria Soroca, sediul central din 24 septembrie

2018, solicitând repunerea în termen, admiterea cererii de apel și casarea hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 12 martie 2021, s-a respins cererea ÎM ”Direcția Gospodăriei Locativ Comunale – Soroca” cu privire la repunerea în termen a cererii de apel.

S-a restituit apelul declarat de ÎM ”Direcția Gospodăriei Locativ Comunale – Soroca” împotriva hotărârii Judecătorei Soroca, sediul central, din 24 septembrie 2018, ca fiind tardiv.

La 09 aprilie 2021, prin intermediul poștei electronice, ÎM ”Direcția Gospodăriei Locativ Comunale – Soroca” a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 12 martie 2021, solicitând casarea integrală a încheierii atacate și a hotărârii Judecătorei Soroca, sediul central din 24 septembrie 2018.

În motivarea cererii de recurs, ÎM ”Direcția Gospodăriei Locativ Comunale – Soroca” a remarcat că nu a atacat în termen hotărârea primei instanțe, însă, instanța de apel nu a luat în considerație faptul că din 17 noiembrie 2020 până la 04 decembrie 2020, ÎM ”Direcția Gospodăriei Locativ Comunale – Soroca” a fost supusă unui nou control de către Inspekția financiară din subordinea Ministerului Finanțelor al RM, pentru perioada de activitate 17 noiembrie 2017 – 04 decembrie 2020, în rezultatul căruia se confirmă faptul că nu s-a executat legal restituirea cheltuielilor neîntemeiate de salarizare și contribuțiilor de asigurări obligatorii de stat sociale și medicale, și de combustibil.

Astfel, analizând circumstanțele de fapt și normele de drept aplicabile la caz, se confirmă că instanțele inferioare, nu au luat în calcul faptul că recurentei i s-a adus un prejudiciu financiar enorm.

În context, recurenta a menționat că potrivit art.267 alin.(1) din Codul civil (în redacția de până la 01.03.2019), termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani, însă instanța de apel nu a luat în calcul aceste prevederi, fapt prin care i-a lezat dreptul de a beneficia de o examinare corectă.

Examinând materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎM ”Direcția Gospodăriei Locativ Comunale – Soroca” urmează a fi restituit din următoarele considerente.

Conform art. 426¹ alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Conform art. 426¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii judecătorești se restituie în baza a cel puțin unuia din temeiurile prevăzute la alin. (1), printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac.

Studiind materialele cauzei, în contradictoriu cu circumstanțele invocate în cererea de recurs, Colegiul a stabilit următoarea cronologie.

Prin hotărârea Judecătorei Soroca, sediul central din 24 septembrie 2018, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de ÎM ”Direcția Gospodăriei Locativ Comunale – Soroca” către Bujor Lidia cu privire la încasarea prejudiciului material.

La 23 februarie 2021, ÎM ”Direcția Gospodăriei Locativ Comunale – Soroca” a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Soroca, sediul central din 24 septembrie

2018, solicitînd repunerea în termen, admiterea cererii de apel și casarea hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 12 martie 2021, s-a respins cererea ÎM "Direcția Gospodăriei Locativ Comunale – Soroca" cu privire la repunerea în termen a cererii de apel și s-a restituit apelul declarat de ÎM "Direcția Gospodăriei Locativ Comunale – Soroca" împotriva hotărârii Judecătorei Soroca, sediul central, din 24 septembrie 2018, ca fiind tardiv.

În continuare, instanța de recurs menționează că potrivit art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Articolul 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, arată că termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de recurs reține că, încheierea Curții de Apel Bălți din 12 martie 2021, a fost expediată participanților la proces la 16 martie 2021, iar conform avizului de recepție anexat la materialele cauzei, ÎM "Direcția Gospodăriei Locativ Comunale – Soroca" a recepționat actul judecătoresc la 22 martie 2021. (f.d. 172-173)

Prin urmare, în speță, termenul de declarare a recursului a început să curgă la 23 martie 2021, ziua imediat următoare zilei în care recurenta a recepționat încheierea contestată, și a expirat la 06 aprilie 2021, aceasta fiind ultima zi de depunere a recursului, zi de marți.

Astfel, recursul împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 12 martie 2021, înregistrat la 09 aprilie 2021, a fost declarat cu omiterea termenului.

Suplimentar, în conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Prin prisma prevederilor citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că, termenul de declarare a recursului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea de a depune recursul în termen.

La caz, ÎM "Direcția Gospodăriei Locativ Comunale – Soroca" nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului, nu a prezentat probe și nu a făcut dovada circumstanțelor care au împiedicat-o să depună în termen recursul asupra încheierii din 12 martie 2021.

În acest context, instanța de recurs notează că în conformitate cu art. 56 alin (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

De altfel, instanța de recurs reiterează că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă, or, prevederile art. 15 din Codul de procedură civilă, stipulează expres că participanții la proces și alte persoane interesate ale căror drepturi, libertăți ori interese legitime au fost încălcate printr-un act judiciar pot exercita căile de atac împotriva acestuia în condițiile legii.

Față de cele expuse, instanța de recurs consemnează că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă, în practica sa constantă, că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei) în carte înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Relevantă în acest sens este și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Panomaryov vs Ucraina (hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008), în conținutul căreia Curtea a notat că, reînnoirea termenului pentru introducerea unei căi ordinare de atac din motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul a fost depus cu omiterea termenului de declarare și în lipsa cererii de repunere în termen, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a restitui recursul declarat de ÎM ”Direcția Gospodăriei Locativ Comunale – Soroca”.

În conformitate cu art. 269-270, art. 426¹ alin. (1) lit. a), 426¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se restituie recursul declarat de ÎM ”Direcția Gospodăriei Locativ Comunale – Soroca” împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 12 martie 2021, ca fiind depus în afara termenului legal.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Iurie Bejenaru